

Akitacaunio Ngina

Anganyameta Angakanikaarei A Ekanisa

EKEK NGOLO ANGIAREI

Akitapoet Ngina Alo Patimo

Apukonio 1:9-20

Yokana Alo Patimo

Apukokino 1:9,

"Ayong Yokana ngolo arai dang lokaato kus, ka erukitos kus alotooma akisicanio ka tooma napukan ngina ka atitinyu a Yesu Kristo, ayiai ayong tooma eculat ka anam ngolo enyaritai patimo, anguna ka Akirot ka Akuj, ka Akiteyenunet ngina a Yesu Khristo."

Ngakitapoeta nguna aropiuno nu, nguna ka apukokino ngina ke Etunganane a ngolo erai Yesu Kristo aponi inakinai neni a Yokana, apaki ngina arocarere inges Patimo loculat ngolo ka anam. Iculat ngini cici en, ayiai tooma anam ngina ka Aegean, neni ebai ngamairei ngatomoniuni, alokipetet ka akwap a ngina a Asia Maina. Ido arai inges akibois ngina alalak ngatabab, ka kileleba ngimuno, ngageregera ka ngitwania, mam pa ayiakatar inges idiobore ngini arai kitojoik amucurusao, angun, esitiyae inges Apukan ngina Roma ikwa akibois ngina erocere ngikasecak ngulu apolok noi, ka ngulu itepegito apukan, ka ngice dang.

Iripuni iyong atemar eyiai Yokana anege iteyeniara Lokristo ikwa Lokaato ngolo eyiai nakisicanio. Arai alotooma ngapakio nugu ayiakar ekanisa ngolo esiaunan tooma nakisicanio. Mere akitidingit akiyiun ka "akirworor ikes a nguna aronok anakiboiso a daadang bon" nai ayiakasi ngitunga erocorocoo ka toaretei dang. Nai ayiai Yokana eriamunit ngican ngulu ka aeno ikwapei ngasepico a nguluce a daadang, anguna ka Akirot ka Akuj ka akiteyenunet ngina a Yesu Kristo. Apaki ngina ekamunere inges, apotu ikes kikatakis akiar inges ka akipore inges ka akimiet alotooma apaki ngina a ngisaae a ngatomoniarei-ka-ngiomwon. Apotu ngikapolok ngulu anyunyurasi ngul kekurowo ikes akiar inges, torocasi inges Patimo ikwa ekapilan. Nai ayiai Akuj kaapei ka inges, aponi kideunae inges akitodol ngina abunio tonyounio a loculat ka anam tobongo Epeso, neni abunio inges torucoria ekeetic ikwa Ekeyokon akitodol napaki ngina ka atwanare keng.

Ngakitapoeta nguna abu Yokana kijau ngun apotu yaa apaki ngina a ngikaru a ngiarei, A.D. 95-96. Erai ikes ngakitapoet nguna apolok noi alotooma ngakitapoeta daadang nguna eyia tooma Akirot. Erai Ekitabo lo ngolo elosi alopite a ngolo angakisikwaaneta a nguna esibit ngipikicae, anguna a nu, inges eraakar Ekitabo lo ngolo elimilimitoi a nguna aronok ka kitepegito ngice dang. Nai, eyiakatar inges akipucet ngina ka Akuj kidiama keng. Ka itaraunit nen inges Ekitabo ngolo iyookino ka torai ngolo ajokan neni a ngulu esiomete ka topupete Ngakaratasia keng nguna akwangak.

TOOMA LOKWUAM ANAPAARAN KE EKAPOLON

Apukokino 1:10,

"Ayiai ayong a Lokuwuam nakolongit ngina ke Ekapolon, ka eira alokau kang eporoto ngolo apolon noi, ngolo ekoni ngolo ka arupepe."

"Ayiai ayong Lokuwuam." Nyibus mono alimunet ngin a? Ayong, amina ayong ngun. Ipedori iyong amaikin ngakiro ngun ekiro ngolo erai ebe, "Akiyar daadang ngina a Ngikiristo." Arai ikilosu iwon akiyar ikwa Ngikiristo, ebeit iwon oyiakas Lokuwuam KENG. Nyirworo Yokana a ne nguna ka ayiakau keng lokowuam keng a elope. Pa robo keponito ngakitapoet ngun. Eitana torai Lokuwuam ka Akuj. Iitana torai Ekuwuam ka Akuj aneni yok, dang, kori eruwor ayoko gogongu daadang ngina a ikongin. Ebalu Paulo ebe, "Elipenene ayong a Lokuwuam. Aenokini ayong a Lokuwuam, abuni ayong akiyar alotooma Ekuwuam." Arai keyiai idiobore ngini ajokan ebuni neni kang, ebeit torai Ekuwuam epukuni ibore ngin, ka torai ibore ngini itogogongit Akirot, ka dang kisileereunito ngaraito anguna etupakinete. Ikwa ngina kire abunio Yokana dang kiitanitor ayiakaun Lokuwuam anguna ka ariamun apukokino ngina apolon na ekitetiana aneni a Yesu Kristo, iwon dang iitana atoyiakaun Lokuwuam anguna ka amisiikin apukokino ngina ikiinaki Akuj iwon toyiarere a Nakiro Keng, anerai erai Ekuwuam epei.

Kingolik inges alorot a lo. Esiomete ngikalalak neni ebalu alotooma Ngiticisio 2:38 ebe,

"Tokiwa ido ikibatisae iyes daadang a Lokiro a Yesu Kristo anguna ka akision ngasecisia kus, ka iriamunete dang ainakinet ngina ke Ekuwuam a ngolo Akwangan,"

Ka tolunyaros ikongina. Emam nyiteete ngun. Arai toanyunito alopite a ngolo ka Alomar tooma Lokuwuam, keyenunito ikes atemar erai kecamito ikes ariamun Ekuwuam ngolo a Akwangan, iitana ikes akiki ido kibatisae ikes a Lokiro a Ekapolon Yesu tosodi kikamut Akuj nguna ka akitodolikin Akirot Keng ka

akileleb ikes a Ekuwuam a ngolo Akwangan. Emam nyeyiakaunun ikes tooma Lokuwuam Keng, ketia ketakanikis ikes ngun alopote a ngolo irworor Akirot. Kilip neni ka Akuj anguna ka apukokino a ngina ke Ekuwuam Keng. Adoketait ngina engarenon ngin. Toloma tooma Lokuwam.

Kimiek akainaki akitodikinet ace. Ani bo kiitanit iyong angaleu. Nyo nai ebala Akirot? Ejok, isiomitai iwon ngun ngarwa nguna alalak, nai nyelomara iwon tooma Lokuwuam ngina ikisiomia ngun. Aponi mono iwon kingitae Akuj Ekuwuam Keng ikitatam iwon akiyokino keng ngin a? kerai kitiyatetei iwon ngun, ikinyarau iwon ngikasikou, olimonosi ngasecisia yok, ikiwasakin akimiet ka ikilipakin, kikokis ca ngun nen. Acepaki nyepedorete ngun akityiakin atipei, nai a Lokwuam Keng araut ngun nguna irikakina. Emam nabo acekiding ngina igworiyori iyong. Ebuni Akuj akilelebikin Akekirot. Okoe, iitana iwon atolomasi tooma Lokuwuam, ido epote ngiboro daadang akityiakin. NYILOMA TOOMA LOTICISIO EKINGAREN. TOLOMA MONO LOKUWUAM IDO TOLOMA NAI TOOMA NGITICISIO KA KINGOLIK NAI NGUNA EBUNI AKUJ ETIC.

Ianyunito iyes epite ngolo elomaria akwap Lokuwuam anguna a ngiboro a ngulu eyiakasi tooma nakwap a? elosenete ikes nabolia ngina a ngipirae kec, neni eyiakasi ngaboliasio kec, ka ngidongasia kec. Elomarete ikes Lokuwuam ngol. Emam nyiboyete ikes a nen ekililingat ikwa ngatur nguna ka arwatata, ikwa ngakito nguna keokiyosi. Elomarete ikes tooma napupuun jik ibore ngin, ka toraut dang ipei ka ngiboro ngulu. Nai, Okoe, epite ngolo itidingitotor ikes Ngikiristo anguna ka Alomar tooma Lokuwuam ngolo ka Akirot ka Akuj. Ebaso ikes ikikienatar iwon ebe, ikirai iwon ngibangiok, ka ngulu ikimasimasit. Emam ibore ngini imiekinete ikes nyityiakina anguna ka akitodiar edinget ka angero kec. Nai tojemaki ngun. Ipedori iyong akidarit ngun, toyeni neni eponitotor. Ape iyong ngaren toloma Lokuwuam ngolo ka akilip.

Eseg ekuwuam yok. Erai ngolo kitete. Erai ngolo a kire. Erai ngolo inapakina ka toriangunite nai akilo noi ileleba kan aleliano ngina ke Ekapolon. Iitana ekiristoit torai ngolo elieliani ka kilelebakar aleliano keng tooma Ekapolon ikwa ngina itiyaa akwap dang ngina epupi abobou keng ka tomina dang alotoma aleliano. Erai Ngikiristo ka akwap dang ngitunga; eyiakatar ikes daadang akipup. Atiaketai na ebe, erai ngitai a Ngikiristo ka akipup kec dang ngulu ikamunito nguna ke Ekapolon a ngolo ka akibuses ka amina Keng, toyiai akwap erai ngina iwarit akisimwon akuwan.

Tokona ebala ebe, abu Yokana toyiakaun Lokuwuam anapaaran angina a Ekapolon.

Okoe, ayong, eyiai Akigiret ne ngina itolomunene epeget. Meere atemar ebe iitana kikote nen kori ebe ebeit kikokis nen, nai nyiteete ngice nguna kire irworo Akirot.

Ngina esiaunan, ikiriamuni iwon atemar eyiakasi ngice ngulu ebaso ebe erai apaaran ngina a Ekapolon, asabato, ngina erai eramiram aneni kec. Ka eyiakasi nabo ngice ngulu enyarito akolongit ngina ke Ekapolon ebe, esabit, akolongit ngina erai ngina esiaunan alotooma esabit. Alipite eraunia inges apei alotoma ngarwa ngun, kori ngarwa nguna arei ngun imorikinitae, ayiai Yokana Lokuwuam toriamununuye ngakitapoeta nu alotooma apaki ngina a ngikaru a ngiarei. Kire nguna apotu totakanut ikes nu ebe, abu Ekuwuam kikama Yokana yaa inges jik Nakolongit ngina ke Ekapolon, ngina erai ngina aroko ebunit. Irworo Ebaibul nguna ka akolongit a ngina ke Ekapolon ngina eroko eyiai ngaren, ido etee Yokana a nen ngiboro ngulu ka akolongit a ngin, angina aroko eyiai ngaren. Nai mono alosaa alo, anguna ka akisiengun ngatameta yok, atoanyutu mono iwon ibore ngini ebookoi Asabaato nakuwarina.

Erai Asabaato, ikwa ngina ikiyenia iwon inges alotooma Akitutuket ngina Kitete, Emam nyera akiricit adio kolongit. Emam nyeyiakatere iwon adio kicikakinet ngina ka akiricit eramiram anguna a Sabato, tar dang nyikiyakatar iwon akiciket adio ngina ka akiricit akolongit ngina esiaunan alotooma esabit, ngina erai akolongit ngina ke esabit. Akiyokino ngina ke asabato inges na, apolou keng ebe, "Akiengun." Ngiburanian 4:8-10, "Anerai kerai inakinite Yesu ikes akiengun, (Akolongit ngina kiengunet) pa kirworit Akuj nguna ka apaaran ka ace ekau a ngun. Aso, idongit akiengun (Ngina erai akiricit esabato) neni a ngitunga ka Akuj. Anerai ngini elomari nakiengun, adau inges dang akiengun aloticisio keng, ikwanginapei abunio Akuj dang kiengunia a ngulukeng." Iirasi iyes alimunet ngina ka Akirot a ngin alotoma angetakinet ngina ka akigiret a ngin a? "Abu Akuj kiengu aloticisio Keng." Abu Akuj inaki Israel akolongit ngina a ngakanikarei araut Esabato kec, anguna ka akiitunitor etic Keng, ngolo etiyiaunia inges akwap ka ngiboro ngulu eyiakasi tooma keng, ka tojongo nai akisub. Tokona ajok noi ainakin ngitunga ngulu ayiakasi sek apei kiding alotoma apaki adio, akiengun ngina ke Esabato ikotere iricete ikes daadang akolongit adio. Eyiai epeiwae ngolo ka akwap tokona ngirwa lu nakica, toyiai nabo epeiwae nakirionut, ido mam nyebuni nen etic ejok cut. Nai erai ca ngol epeget ca ngolo ebunit anakuwan.

Engolikisi nguna ikitatami iwon Ebaibul anguna ka akiengun ngina ka Asabato. "Naarai ngini aloma tooma nakiengun keng." Alomar na mere ebe Alomar bon, erai asalakin dang tooma nenipei, nakiengun. Erai akiengun ngina a "ngikaru ka ngikaru" inges atemar erai akolongit ngina a ngakanikarei na akisikwanet. "Erai ngikanikarei akirikakinet" "Erai ngikanikauni" akolongit ngina "esiaunan" nabo. Abu ayiarun ngina a Yesu Kristo toyiakaun alotoma akolongit ngina esiaunan alotoma esabit, tosodi ikiinaki iwon akiyar ngina nyedaun ka akiengun ngina emam nyedaun ngina a Sabato. Anen ikianyuni iwon apolou ngina pa abunio Akuj ikiinakinia iwon akolongit adio alotoma esabit ikwa ngina erai Asabato ngina ka

(akiengun), ikidau iwon "Alomar tooma" ka dang "osalakisi tooma nen" nakiengun yok, nguna pa apedorit Israel akitiyia, ngulu ayiakatar etorube bon ngolo a ibore a ngini tokona ileileyo iwon. Kaninyo bo ibongoria kau ama lotorube, ido atoyiakatar iwon ibore ngini lope?

Epite ngolo ikiriamunia iwon akiengun na, kori Asabato ngina ruba, erai alotooma akijaun Yesu. Ebalal inges alotooma Matayo 11:28-29,

"Potu neni kang, iyes daadang ngulu ikiupit ka ngulu inuwasi, ido akainakini ayong iyes akiengun. Kiwoko akayokot ido kisisautu aneni kang;

... ido iriamunete iyes akiengun. (kori akiricit Asabato, nai mere akolongit adio, nai Asabato ngina ka akiyiar a ngina emam nyedaun) lotain kus."

Nyemitakinitae aoyiau ngina ibu iyong ya alotooma akitaaritoi ka egogos kon ngolo ka asecit, ata kedolit ngikaru ngitomon, ngikaru ngatomoniuni, kori ngikaru ngatomonikan, kori adepar nen, bua iyong alopote a ngolo ikiupitor iyong ka itodounite dang, ido iriamuni iyong akiengun Keng. (Asabato ngina a kire). Ikiinakini iyong Yesu akiengun.

Tokona, ani kiengun ngina ikiinakini Yesu iwon ngin? Isaya 28:8-12,

"Ibualiyarito ngalekan nguna ka asiliyo ngimesae kec, mam akibois ngina eseg.

Ebasi ikes make, ngae epedori Ekapolon akitatam aosou, ngae epedori inges akisileerekin ngakiro? Epedori inges etic ngun neni a ngidwe a ngulu eringa epetorio, neni a ngulu itoesikinio akinak.

Ikitatami inges iwon ngikisila ka ngikisila, elain a ngakiro a epei ka ngoloce, elain a ngakiro a epei ka ngoloce, ngadi ane, ngadi ka ama kire jik, irworo Ekapolon neni a ngitunga Keng ikajikaja, irworo neni kec ka angajep a ngitunga a ngulu gela,

angulu abu inges tolimoki tema erai ne neni kiengunet, kisiengutu ngulu eupit; nai apotu ikes nyepupokis ngakiro Kang."

Anege edwaritae ane alotooma Isaya. Ido akau angikaru 700 alotooma akolongit ngina a Pentekost ngina aponere kilelebere ikes kan Ekuwuam ngolo Akuangan lopite jik ngolo alimunitere sek ebe epote ikes ayiakaun. Aso kedaut ikes akilelebio kan Ekuwuam ngolo Akuangan, apotu nai kiengut alotoma ngiticisio kec ngulu ka akwap, ekitiyiae kec sek ngolo ka akwap, ngirotin kec ngulu sek aronok ngul. Abu Ekuwuam ngolo Akuangan kikakama akiyiar kec. Apotu ikes tolomasi tooma nakiengun. Akiengun kon nai ngin. Esabato kon ngol. Mam nyerai akolongit adio, kori ekaru edio, nai erai arerengu ngina ka akilelebio kan Ekuwuam ngolo Akuangan ngolo erai akiyiar ngina nyedaun. Erai iyong ienguni, ido kisiakini Akuj etic. Erai Akuj alotooma kon eyiai itiyiae ka acamit ka aleliano dang.

kimieki atolimu ngadi anege nguna ikamunito ngitunga ngulu ka Asabato ngulu ebasi ebe, ikilipi iwon anakolongit a ngina nyiyokino alotooma esabit; apaki ngina ikiriamunor iwon Losabit, akolongit ngina esiaunan. Nguna abu Justin tolimu nu alotooma ngikaru ngamiyai ngarei (ameun aneni a Kristo). "Losabit eyiakaun akiriamun ngina a ngitunga a ngulu iboyete alotaunio ka ngulu a ngireria, ido toswomae nai akiding adio alotoma Ngakigiret inges atemar epite ngolo keyiakatar kori kitiyiaata ngikiakia dang akitodol naoyiau ngina ecamakini esaa. Kedaun akisiom, togeuni etunganan ngolo ijaanakini akiduk ka akimaima ta akituput ngiboro ngulu ajokak ngul. Kedaun ngun enyounio daadang akilip ikwa ngina sek. Anagetakinet a ngina ka akilip, ikwapei ikidaunia akitamun, kiwakinae nai amukati ka ebiini kingaren kosi, kitalakarae Akuj ido tobongok atukot daadang tema, "Amen." Togeunetei nai akikor inges neni a nginitunganan ka tonyamai ido yaasi ngidikonin inges tar lokaliala a ngulu pa aponito dang. Yaunete nai ngulu ayiakatar idiobore ka ngulu acamakinito ngainakinet kec, ido engadao ngainakineta nu a neni a ekejaanakinan a ngolo elosi ekau akikor ikes neni a ngikokiok, ngapuseru, ngulu erocitae ka ngikalotok dang ngulu iitanito agangan." Inges atemar ikes ngulu ebasi ebe, abu ekanisa ngolo esiaunan ye kiwuap etal ngolo a Ngiyudayan ngolo ka akiriamunun nakolongit ngina esidion alosabit, emam cut nyeyenete nguna ebasi ngiemuto ngulu ngorok, ka anen emam nyeyiakatar ikes akimwonikina cut.

Okoe, arai pote ngitunga neni Keng ka toriamut akiengun ngin. Eyiai akigworo tooma lotain daadang anguna ka akiengun angin, nai nyeyenete ngikalalak abongokinet. Aso ikatokineto ikes akisililing akigworo ngin kan akiwapit epite ngolo ke edin ngolo ka akiricit ngarwa ngadi kori acamun akitatam ngina ka akilip ngina nyiyookino anginapaki ka ekitatame ngolo a ngitunga. Ani ekuruwor a nen, ikatokinete ngikalalak akimat ngagwe, ngiceleta ka nginibore daadang eyiai ngini epedorito ikes etic, totamito atemar kode eyiakaun akisimwonikin akigworo ngin alotoma ngiboro ngulu ka aleliano ka akwap. Emam akiengun alotoma ngun. Emasete esigaara ka kilikete ngikito ngulu epedorete akisinapakin ngawat kec. Nai emam akiengun alotoma nguna ikiini akwap. Iitanito ikes Yesu. Iitanito ikes asubakinet ngina ebuni Anakuj, akiengun ngina ke Ekuwuam.

Elosete neni lala kec lokanisa losabit. Ejokak ca ngun, nai nyeyiakatar ikes tar atametait adio ngina

ke epite a ngolo kiriamet ka Akuj ka epite ngolo kilipet inges. Ebalala Yesu ebe, akilip ngina a kire erai ngina alotooma Ekuwuam ka Akiyokino, Yokana 4:24. Ali kabila ka akilip iriamuni iyong alo kanisa a ngolo eyeni ngakiro ngakudo nguna ka Akuj, iwanakinete ikes ata Santa kilaus ngapakio nguna a Krismas ka ata Banis a lorwa a ngulu a ngaten? Ai keriamuniata ikes ngun? Ariamunete ikes ngun aneni a ngikapir ido kitaraut ngun akitatam ngina ke ekanisa. Nai ngina ibelekinor idio neni ke Ekapolon ido kilelebikin Ekuwuam ngolo Akuangan, ienguni nai inges alotoma ngiboro ngul. Adau inges ariamun akiengun ngina ke etau keng. Kisiakini nai inges akiyar, ka amina Akuj ka akilip Inges.

tokona obongosi iwon Nakigiret yok. Ikiyenu iwon apaaran ngina ka Ekapolon atemar emam. Arai pa kerai eramiram kori Esabit, nyo nai ingesi? Ejok, ewaakisi alopote alo. Nakuwarina emam kire nyera ai apaaran ngina a Ekapolon. Erai naga apaaran a itunganan. Erai ekitiyae ngolo aitunganan, etic ngolo aitunganan, ekanisa ngolo aitunganan, atametait ngina aitunganan ngina kilipet, ngiboro daadang ngulu aitunganan, anera i erai na akwap ngina a itunganan (kosmos). NAI EBUNIT AKOLONGIT NGINA KE EKAPOLON. Ee kire, ebunit. Erai nai ebe, anapaki a ngina ka apukokino a ngina a Yesu Kristo, abu Ekuwuam yaa Yokana ido kiwoko Ekuwuam inges tar Nakolongit ngina apolon ngina ebunit. Erai akolongit ngina ke Ekapolon apaki ngina edaunotor ngarwa nguna a ngitunga. Toraunete nai Ngibukui ngulu ka akwap a daadang Ngibukui ngulu ka Akuj yok. Akolongit ngina ke Ekapolon inges ngina egeuniata ngakيسانet adolun, ido ekau a ngun todoluni apaki ngina a ngikaru ka apeiliput. Nai alorwa a lu epedori akwap akitiyia daadang nguna ecamit inges neni a Ekristayot. Tonyarito dang inges a ngirorwa a ngulu aronok a daadang, eratarataete inges. Nai ebunit apaaran ngina apolon ngina ileere ngin ngina eponiata ikes akigworo ka akialolong, anera i ebunit imesek ka anyunyura atubokin akwap. Apaki nai ngin inges eriamuniata ngulu iyokino akolongit kec ke Ekapolon, anera i eponio akicunyar ngulu aronok ka epote ngulu iyokino akipuda ekuron kec tolomarete dang lokaru apeiliput. Malaki 4:3,

"Ebalala Ekapolon ngolo a ngajorei ebe, ipote iyees akipudaar ngulu aronok; anera i epote ikes araun ekuron alokwap ngakejen kus anakolongit a ngina etiyakinia ayong nu."

EPOROTO NGOLO EKONI NGOLO KA ARUPEPE

Apukokino 1:10,

"...Ka abu eira alokau kang eporoto ngolo apolon, ngolo ekoni ngolo ka arupepe."

Ayiai Yokana tooma Lokuwuam, ido keyiakaun inges, abu kingolik akolongit ngina apolon ngina eumokina ngina ke Ekapolon Yesu ka apedor Keng daadang ngina akwangan. Alose te nguna eyiakasi ngaren akitodiun anera i alosi Akuj akitatam inges. Nyebala Yokana ebe, arai arupepe. Nai ekoni arupepe. Tokona ngina ekutakinere arupepe eyiakatar inges ngadi nguna apolok. Ikwaan ka ekawoikiniton, ekiyiakya ngolo a ekabaka, ebuni lotunga. Ekutakini inges arupepe. Erai anyara ngina ka atipei. Eacunakin ngitunga apupokin. (Acunanakin ngidwe a Israel apaki ngina eruunio arupepe.) adolu ibore ngini ajokan nakanin. "Tokupokisi ngun." Aso ayiakatar eporoto lo anyaritonon nginapei ikoni ngina ka arupepe. Acai ka togogong, torai ngina etubulon ka ngina etoporunon. Okoe, kerai eirasi iwon eporoto ka Akuj ikwa ngolo ka arupepe a lorwa a lu, anera i erai "Arupepe Ngina Ke Eemut" ngina erwo "Ngakiro nguna Ka Akidwar" ikotere ikiteyenui iwon, ka etemonokinos dang, ikotere nguna eponito tooma nakwap.

AKICIKAKINET AKIGIR

Apukokino 1:11,

"Ebalala Arai Ayong Alpa Ka Omega, ngolo engarenon ka ngolo esidion: kigir nguna ianyu iyong, kigirak Lokitabo, ido kiyiakia neni a ngikanisae a ngulu kanikarei a ngulu eyiakasi tooma Asia; neni a Epeso, ka neni a Sumuruna, ka neni a Perugamo, ka neni Suatira, ka neni a Sarudio, ka neni a Piladelpia, ka neni a Laodekia."

Inges lo anege. Ngolo Esiaunan ka ngolo Esidion, Alpa ka Omega: DAADANG keng ngun. Akuj apei bon ngina iyookino. Eporoto ka Akirot ka Akuj. Nguna akire ka nguna iyookino adolut nakanin. Wuotakoi ibore ngini ajokan ayiakaun tooma Lokuwuam. Ekang, ayiakaun jik kingaren Akuj ido kiira aneni Keng! "Nguna itee iyong, kigir Lokitabo, ka kiyakia ikes Lokanisae ngulu kanikarei." Eporoto ngolo kolong abu kirwor Akirot Keng a Lomanikor ke Eden ka a Lomoru Sinai, ka eporoto ngolo aponi kiirarae a Lomoru a ngolo ka akilocokinet, ayiai eporoto ngol irworo nabo, ido nakwarina neni a ngikanisae a ngikanikarei alotoma akirikakina ka akileleba ngina ka apukokino a Yesu Kristo.

"Kigir ngakitapoeta, Yokana. Kigir ikes ikotere nganyameta nguna etupakinete, anera i erai ikes akidwar ngina a kire ngina EMAIKINA kitodolikin. Kigir ikes ido kiyakia ikes, ikotere eyenunotor ikes."

abu Yokana toyenu eporoto ngol. Okoe, iyenui iyong eporoto ngol ngina enyarar erai kirai iyong ipei a ngulu Keng.

NGAWOETA A NGITAAE A NGULU KE EGOLIT

Apukokino 1:12,

"Ido abu nai ayong obobong neni keporoto angolo abu kirwor neni kang. Ani kabobong, abu oanyua ngawoeta a ngitaae a ngulu kanikarei a ngulu ke egolit."

Nai pa abala Yokona ebe abu obobong akingolikin ngolo abu inges kiira eporoto Keng, nai ebe, abu obobong anyuwar eporoto. Okoe, amina ayong ngun. Abu tobobong anyuwar eporoto. Eporoto ka itunganan erai ipei ka ikwaan dang. Erai Yesu AKIROT. Yokana 1:1-3,

"Anakisyakinnet ayiai Akirot, ayiakasi Akirot kaapei ka Akuj, torai Akirot Akuj.

Inges etiyiae ngiboro dadang;

kerai tomam inges pakityaunitae idio bore dadang ngini aponi kityiaunae."

Arai kidolok iyong nadoketait ngina ka aanyun kire Akirot ibuni iyong akitere Yesu.

Ngina abobongio Yokana abu kingolik ngicoge a ngitaae ngikanikarei ngulu ke egolit. Kire jik arai ikes ngawoeta nguna a ngitaae. Ikwapei eyiakatar alotoma ngulu cicik 20, erai ikes ngikanisae ngulu kanikarei: "Ngitaae ngulu kanikarei ngulu itee iyong erai Ngikanisae." pa apedorito ngitaae ngul kire awoikin Ngikanisae. Enoki etaa apaki adio ngina euriyana ido todunge. Totwan. Emamukaun nabo idiobore alotoma keng. Nai ngwoeta erai nguna eyiakatar aoyiau ngina nyeriamunio alotaae.

Erai kicamit iyong ariamun epikica ngolo ajokan ngolo angicoge, tosiom ngun alotoma Sakariya 4:1-6,

"Abu emalaika ngolo sek ikirworor ayong tobongu neni kang nabo, ka eketekenyu ayong, ikwa ngina itekienyunere itunganan anajo.

Abu inges ekingit ayong tema, nyo itee iyong? Abu ayong atema, etee ayong awoet ngina ke etaa ngina erai egolit bon, eyiai abesen kidiama keng, eyiakasi ngitaae ngikanikarei kidiama keng, eyia lotaae ngul ngakiboiso ngakanikarei, nguna iwanakino ngausi.

Diyete ngitaae ngul eyiakasi ngikito a Olipa ngiarei, eyiai epei teten abeseni ka ngoloce kedieny keng.

Abu ayong engit emalaika ngolo ikirworo ka ayong otema, nyo ngiborei lu Ekapolon kang?

Tobongok inges tema mam nyiyeni iyong atemar nyo ngiborei lu a? obongok ayong otema, mam Ekapolon kang.

Angun abu inges tema neni kang erai ngin Akirot ke Ekapolon neni a Serubabel, ebala Ekapolon ngolo etiron nyilouni inges alotoma agogongu kori epedor keng bon nai alotoma etau Kang."

Ewoikinito ngikito ngulu arei ngul Akitutuket ngina Mojong ka Akitutuket ngina Kitete, ido nguna a kire ewoikinit akimiet Ekuwuam ngolo Akwangan, ngolo erai inges bon epedori ainakin akica ngina ka Akuj lotunga. Kedikino erwor ke emalaika angolo esirwori Sakariya erai ngolo ebala ebe, "Ngunu itee iyong ngun, erai apolou keng atemar nyepedori ekanisa akityia idiobore alotooma agogongu kori apedor keng bon, mati erai Ekuwuam ngolo Akwangan."

Tokona kisieme ecoget lo. Iriamuni iyong atemar eyiakatar inges abakuli ngina apolon, kori akingadaet, ngina eyiai kiding ngakan keng nguna alomunito alotooma keng. Ilelebikinio abakule na ka akimiet angina ka Olipa ngina elele iwuapit ngiusi ngikanikaarei ngulu ilimokinitai locoge ngikanikaarei. Erai akimiet napei ngin enoki ido yau akica alokidiana ngapaipoi ngakanikaarei. Emam pa adungeene akica ngin. Eyatanakinete ngisacardoti akimiet tooma nakooli.

Enokonokinio etaa alorot angolo etegelikina. Ngina esiaunan, alemuni esacardoti akim analitare, akim ngina erai Akuj sek enokakini. Abu inges kisiak mono akinokokin etaa ngolo ayiai kidiama abesen. Kinokoki nai etaa ngolo a ngiarei ka arira ka akim a ngina ke etaa a ngolo esiaunan. Abu etaa ngolo a ngiuni toriamu akekim a neni ke etaa a ngolo a ngiarei, lopite ngolopei inges ariamunia ngolo a ngiomwon dang a neni a ngolo a ngiuni, tolot ikongina jik. Akitodol ngina anokuniata ngitaae ngulu kanikarei ngul daadang. Akim ngina asegan na ngina alemunio analitare, ikobuna alotaa a ngoloce tar ngoloce, erai akisikwanet ngina eumokina ngina ke Ekuwuam a ngolo Akuangan alotoma nganyameta ngakanikarei. Abunore ngina ke Ekuwuam ngina esiaunan anakolongit a ngina a Pentekost (abukun ngina ke Ekuwuam ngin, abuni jik aneni a Yesu alotoma Ekicolong Keng ngolo ka akitimio) ka ebuni ayiakaun Lokanisa Keng alotoma nganyameta nu daadang, ido itoodi nen ejok noi atemar erai Yesu Kristo ngolo ikoni neni ekoni bien, nakuwarina, ka ngikaru ka ngikaru. Akuj ngina nyijulanakin aloyiakaunitene Keng ka ngirotin Keng.

Alotooma Yokana 15, ebala Yesu ebe, "Arai ayong emusabibu, nai irakasi iyeg ngaten." Erai Inges

emusabibu ngolo jik elomunit anatar ka alotooma ekinyomit ngolo esiaunan ngolo ayiakatar akiyar tooma keng; ido emam nyerai atorom ngaraito nai erai ngol etic a ngaten. Tokona toanyu nu: ipedori iyong alemun ekitoe edio ngolo ikoni ngolo ke emucunga, ido torucoki nateni a ekitoe a ece a ngolo erai ngaraito, kori torucoki ateni ngina a Lemon, kori ateni ngina a tangelo, ka ngikabilae ngice ngulu a ekabila a ngol, epote nai ngaten ngun apolore daadang. Nai ngaten nguna arucukinio erai arucokin ngun, nyepote akira ngamacungae. Mam jik. Ebuni ateni ngina a lemon akira ngaraito nguna a lemon, ka epiini dang ebuni akira epiini ikongina jik. Ido toriamunito rika ngaten nu daadang akiyar kec alotoma ekitoe lopeingol. Nai ani kilijau ekitoe ngol adio teni co ngina erai ngina keng, ebuni ateni ngin araut ngina ke emucunga ka erauni dang ngamacungae. Kaninyo? Anerai akiyar ngina eyiai natorom ka ngina eyiai nateni erai apei ka mam nyikote ngun nen aneni a ngaten anguna aruconokinio erai aruconokin. Eyiakatar ngaten ngunace nguna sek arucukinio eyakaunitene kec tooma lokito ngulu sek alemunere ikes, kori natagor nguna ikes ngaraito nguna gelayek, ka alokinyom dang a ngulu gela. Okoe, eraunete ca ikes ngaraito ejok, nai mam nyeraunete ikes ngamacungae. Emam ikec nyepedorete naarai emam ikec nyerai nguna engarenok.

Erai ngol epite ngolo eyiakar ekanisa. Adaun akitub emusabibu ido eyiakasi tokona ngaten nguna arucokin nen. Arucokis ikes ateni ngina a Baptist nen, ateni ngina a Mesodist, ateni ngina a Purasbaiterian. Ido erayete ngaten ngun ata Baptist, Mesodist, Pentekostol, ka ngaraito nguna a Purasbaiterian. (Ngikinyom ngulu ke edin neni elomunitotor ngaraito kec) Nai erai kilijau emusabibu ateni ngina erai ngina keng kire, ebuni ateni ngin akikwanikin jik ka emusabibu cut. Ebuni akikwanikin jik ka ateni ngina abu kilijau a Lopentekoste. Ebuni erwor ngangajepa, akidwar, ka eyiakaunor apedor ka ngakitaanyuneta nguna ka ayiarun a Yesu Kristo tooma keng. Kaninyo? Anerai eyiai inges ematunit ngun alotoma nguna eyiakatar emusabibu elope. Ingolik iyong a emam pa arucukinio inges erai arucokin tooma lomusabibu; AURIYO inges alotooma emusabibu. Kedaut ngaten kwa arucokin nen, nguna apedorito ikes etic inges nguna ka akira ngaraito kec a ngilopeyek anera pa auriyo ikes alotoma emusabibu ngol. Nyeyenete ikes idiobore alotoma akiyar ngina esiaunan ngin ka ngaraito dang nguna esiaunak kwa. Nyeyenunete anera pa auriyo ikes alotooma keng. Kerai touritetei ikes alotoma keng, akiyar ngin, ngina sek ayiai tooma atorom ngin (Yesu) kitorunit neni kec ido kidodiar alotoma kec. Yokana 14:12,

"Kire, kire, akalimokini ayong iyees, inges ngini ekeyiuni ayong, ebuni akitiyia ngiticisio ngulu etiyiae ayong; ka ebuni inges akitiyia nguna apolok noi akilo nu anera alosi ayong neni a Papa kang.

Nyepedorio auruun aneni ka Akuj Ngidinio lu ngulu erai itunganan erikit; naarai erai Ekuwuam MERE ITUNGANAN, ikiinakini akiyar.

Epite ngolo ikitubulio akitam nguna a ngitaae a ngikanikarei a ngulu enakunito akiyar ka akica alotooma ngiboro ngulu eyiakasi tooma abakuli ngin, anera eyiakasi ngausi kec ilumokina tooma nen. Itodiuna nai Ekiakitono ngolo a ngina nyamet a ne. Eyiai akiyar keng tooma nakim ngina ke Ekuwuam a ngolo Akuangan. Adaun ausi (akiyar) keng akilumokin tooma Kristo. Alotoma ausi napei ngin, alotoma ausi ngin, eyiai inges enakunit akiyar jik ngina a Kristo, ido inak nai akica lokanisa. Ali kabila ka akica eyiaunit inges? Erai akica nginapei ngin ngina ayiai lotaa ngolo esiaunio akinokokin. Totiyiaun nai alotooma nganyameta akitodol napaki napeina ngina ke ekiakitono a ngolo ka awasia akiyar nginapei ngin ka akica dang nginapei ngin itodiun alotooma akiyar ngina iwuitai kaapei ka Kristo alotooma Akuj.

Emam tokona nyikilosu iwon erwor ngun ikotere ngikiakitono bon, nai ngolo kanupan daadang eyiai iteyenunitae a ne. Enakunito ikes daadang alotooma ipeibore. Adaun ikes daadang akilumokin nabesen napei ngin. Etwakito ikes anawat kec ido eyiai akiyar kec ingadatae kapei ka Kristo alotoma Akuj. Adaun akipucakin ikes tooma a Ekuwuam a ngolo Akuangan. Ngiepesoi 4:30

"Nytakadakis Ekuwuam ngolo ka Akuj, ngolo ikipucakinitere iyees akitodol akolongit ngina ka alakunio kus."

Mam itunganan ejakari ikes anakan Keng. Mam nyeboliare nabo akiyar kec. Enoki akiyar ngin ka tocai, kitolomunite akica ka ngiticisio ngulu ke Ekuwuam a ngolo Akuangan. Akiyar nai ngina a lotoma, akiyar ngina nyetakani ngin, ingadatae alotoma Akuj ido kitanetei ka Akiroto a ngina a Ekapolon. Nyetapi Satan ikes. Mam tar nyetapi ikes atwanare, anera adau atwanare acakar etidot keng; adau aliel dang acakar akiloun keng. Ikiialakari Akuj noi, eyiakatar ikes akiloun na alotoma ka a neni a Yesu Kristo. Amen ka Amen.

MAM NYEROKO ERAI ESACARDOTI

Apukokino 1:13,

"Alokiding ngitaae ngulu kanikarei, ayiai epei ngolo ekwaan ka Lokoku a itunganan, ngolo anapit elou ngolo aoyian ngolo adolit nakejen, toenite atorobu Keng ka arokoba a ngina etiyiaunitae ke egolit."

Ewoi Inges aina, epei ngolo ikoni Lokoku a itunganan. Ikwapei isibusere ngiboro ngulu isirere ka akiwakin ekaboboot, aso eriamunit inges akibuses alokiding ngikanisae. Erai na akolongit ngina ke Ekapolon; anera iitee Yokana inges ewoi, nai mere ikwa esacardoti, nai ikwa ekatubon ngolo ebunit. Arokoba dang ngina ke egolit nyeroko erai nacir eyiai neni ebeit sek tonapitor esacardoti apaki ngina ijaanakinia inges Akuj anakibois a ngina aseگان noi, nai eyiai tokona loseketa keng, anera i nyeroko inges nabo erai esacardoti nai EKATUBON. Tokona adau mono Yokana 5:22 akitodolikin,

"Anerai nyetubokini Papa itunganan idio, nai adau akiwuakin etube daadang neni a Lokoku."

Adaun ngirwa ngulu ka akidwar. Ewoi inges tonapite ikwa EKATUBON.

NGADOKETA NGAKANIKAREI NGUNA KA AKIBUSES A NGINA KE ETUNGANANE KENG

Apukokino 1:14-16,

"Akwang akou Keng ka ngitim dang ekote ngajul nguna a imesek, akwang noi ekoni edou; ekote ngakonyen Keng arira ngina ka akim;

acayete ngakejen Keng ikwa asuwat ngina epwasitae ka erurumae etoil Keng ikwa ngakipi nguna alalak.

Adakit inges a nakan Keng a ngina aloteten ngikacer ngikanikarei, alomunit anakituk Keng atum ngina ekwaka ngiwaetin daadang ngulu arei: acai ereet Keng ikwangina ecaya akolong anagogongu keng."

Epite ngolo ikituumikinio ka ngolo enepunia etau anatakanunet a Yesu neni a Yokana, a ngolo arocaritae neni alwanan a nguna ka Akirot, toanyu AKIROT ngina eyiari ngin tokona ewoi a lokingaren Keng. Erai kire na akitapoet ngina etacaikinan, anera i nginibore daadang itamio kori elimitoi ane, eyiakatar apolou keng. Wuoitakoi apukokino ngina ka akibuses Keng.

1. Akwangak ngitim Keng Ikwa Edou.

Abu Yokana ngina esiaunan tolimu esuuda ngolo a ngitima Keng. Arai ngulu akwangak, ido tocayete ikwa edou. Meere nu a nguna a ngikaru keng. Okoe, mam. Ngitim ngulu akwangak noi ngul, nyitoodiarito ngikaru Keng nai ayenut, akitemokino, ka aosou. Inges ngolo eyiari ngikaru ka ngikaru ngol, emam nyemojongoene. Nyo bo ngapakio aneni ka Akuj? Erai ngapakio ibore ngini edit aneni ka Akuj, aosou inges ejok. Ikoni apaki ngina anyaraa Solomon Akuj a nguna ka aosou ikotere ipukaa ngidwe ngulu a Israel. Ebunit inges, ngolo erai Ekatabon ka akwap a daadang. Ebuni inges enapit aboko ngina ka aosou. Erai ngun nguna ewoikinito ngitima Keng ngulu emilimilete ngul. Toanyu nu alotooma Daniel 7:9-14,

"Ani eringa ayong etee aponi kiwakinae nen ngikicolongo ngulu kipukaet ido abu ngolo iboit ngikaru ka ngikaru kiboikin lokicolong Keng, akwangak ngilowi Keng ekwaan ke edou, akwaak ngitima ka akou Keng ekwaan ka ngajul nguna a ngamesekin: anguna ekwaak kiaa. Acai ekicolong Keng ekwaan ka arira ka akim ka acai neni erimi a nakejen a ekicolong Keng, ekwaan ka akim ngina enepi.

Abunit ayonae ngina alele akim a lokicolong Keng: aleleunit akim ngin aneni a ngolo iboyot ngikaru ka ngikaru: etiyianakinete inges ngiketiyiak ngulu erai ngalipio ka ngalipio, awaasi ngamilionin amiat alongaren Keng togeunae nai ekiko ngolo etubere ngakiro tongarae ngikitaboi

Abu ayong orubaki etee ngun anera i apupi ayong ngakiro nguna ka akituro nguna erworo amomwara ani etee ayong ngun aponi toarae etyang ngol ka aponi kinyasunae akwuan keng ido tocakakinae nakim ngina arirae

Nait ngityang nguluce ngulu uni aponi tolemarae apolou kec nai aponi kiyiatakinae ngirwa ka akiyiar kec apaki ngina auriyianan

Ani etee ayong ngakisileerekineta ngun nakware, abu ayong engolik ibore ngini ekwaan ka itunganan ebunit eyiai kidding ngidowon abu inges tolot neni a ngolo ibooi ngikaru ka ngikaru ka aponi yarae inges neni ayiai ngol ngolo ibooi ngikarurka ngikaru aponi inakinae apukan ka arwosiyo ikotere itiyianakinete inges ngitunga daadang ngakwapin, ka ngitunga ngulu irworosi ngangajepa nguna gelegelia, erai apukan Keng ngina a ngikaru ka ngikaru, ngina nyedaun, nyemunyarario apukan Keng."

Ikes ngun, abu Daniel kingolik ngitima Keng ngulu akwangak. Arai inges ekatabon, tongaanari dang ngikitaboi ido kisitiyiae ngikitaboi ngul atubonokinia. Abu Daniel kingolik Inges ebunit a lodowon. Erai ngun nguna abu Yokana kingolik. Apotu ikes lu arei ngul kingolikis inges erai ngolo ikwaan. Apotu ikes toanyuasi ekatabon eenikinit arukwan loseketa Keng, towuoi eseg ka ekwang, kileleba aosou, itemoikino ka

akileleba atubokin ngakwapin alotooma akiyookino. Haleluya.

Tar akwap dang emisiikinit ngakisikwaaneta nu, naarai alorwa angulu kolong abuni ekatubon ka acunakin ngulu tubokina, tonapite asuka ngina akwangan ka elou ngolo aoyan ngolo ewuoikinit akepedor ngina itemokino (amieun anakou tar nakejen elou) anguna ka akiriamar ka atubonokin.

2. Ngakonyen Keng Nguna Ekote Akim.

Totamaki ngun. Ngakonyen ngunapei paaran aribokinito alotooma ngakiyo nguna ka akision. Ngakonyen ngun, nguna apotu kigworo ka akision analial a Lasaro. Ngakonyen ngun, nguna pa apotu kingolikis aronis a ngikaarak a ngulu aronok angul, a ngulu apotu kinenekis Inges lomusalaba, abu kikalou alotooma akialolong tema, "Papa kitim ikes." Erai ngakonyen ngun arira ngina ka akim, ngakonyen nguna ke Ekatabon, ngolo ebuni akitac ikes ngulu apotu tongero Inges.

Alotooma epupe ngolo sek a etunganane, abu Inges kitoodiu epupe ngolopei a itungan ngol, apaki ngina atakanunia ikwa Lokoku ngolo a Itunganan, inges lopei ngol, amina Inges akigworo, ido nai alokau ka akigworo ka akialolong angin, arai Inges Akuj.

Ngakonyen ngunapei ngun ikec eteete ngaanyuneta. Apedorito ngakonyen ngun aripikin neni cukul noi alotooma ngitai a ngitunga ka asiomun ngatameta kec ka ayenut ngirotin kec ngulu alalak noi. Arai Akuj ayiai enepi anakonyen ka akuwuan a ngina etwani, ngolo abu kigwor anguna a ngulu pa ayenete atemar arai inges ngai, "Erai pa kinupa atemar ayong lopei ngol, ipote iyes atwakare anasecisia kus." Yokana 8:24.

"Erai pa ketiyiai ayong ngiticisio a Papa kang, nyikinupa ayong. Nai ani ketiyiae ayong (ngiticisio a papa kang), erai pa ikinupito iyes ayong, tonupa ngiticisio,"

Yokana 10:37-38. Ikwa kolong Yeremia, arai inges ekadwaran ngolo amina akigworo, anera ai apotu ngitunga nyecamut Akirok ka Akuj ido apotu kijukasi apukokino nawae.

Ngakonyen nguna eriraete nguna ke ekatubon ngun, eyiakasi akigir akiyiar angitunga daadang. Tokeereto todolito ama ka ama ka abongunit alotoma akwap daadang, emam ibore ngini nyeyeni inges. Eyi inges nguna iitanit etau, ka nguna elosikinit ngitunganan daadang akitiyia. Emama ibore ngini engopit ngini nyisilereunio, anera i ileereete ngiboro daadang aneni Keng a ngolo ebeit iwon abongonokin. Totamaki nguna, eyeni inges tar tokona nguna itami iyong.

Ee, inges ngol ewoi ikwa ekatubon ka ngakonyen Keng nguna eriraete anguna ka akitolot etube. Adaun apaaran ngina ka akitimio. Okoe, epite ngolo abeitor ngitunga kiwarirtotor ereet Keng anakiyokino eroko apaki eyiai. Ikotere itaraunete ikes atorobu Keng apilo eroko apaki ngina icunyarua Inges kwap ka akim.

3. Ngakejen Nguna Ikote Nguna ka amaratoit angina epwasitae.

"Ekote ngakejen Keng amaratoit ngina epwasitae nguna asibit anokete a nakim." Eyenen sek amoru na anguna ka agogongu keng. Emam ibore alotooma ngiboro ngulu eyenio ngini ipedori iyong akisitiyia akikatakina inges. Nai amaratoit na ngina iteyenunit ngakejen Keng, erai ibore ngini yenen ido alotoma nen, adau akiloun akikatakino ngina ka arira ka akim a ngina amwanan, akikatokinet ngina nyikatokino idio. Ido iyokino kire ngun. Anera i ewoikinit amaratoit etube ngolo ka Akuj: etube ngolo abu Akuj kicikak ebe toyiakaun, ka abu kitodolik dang. Yokana 3:14,

"Ikwapei ekearia Moses emun analongisat, Lokoku a itunganan dang ebeit kikearae kidiama:

ikotere inges ngini iyiuni inges nyetwania nai toriamu akiyiar ngina emam nyedaun.

Anera i abu Akuj tomina akwap noi, inak Lokoku Keng ngolo domupei, ikotere inges ngini iyiuni Inges nyetwania, nai toriamu akiyiar ngina emam nyedaun.

Anera i nyiyakiunit Akuj Lokoku Keng atubokin akwap; nai ikotere elakuni akwap.

Inges ngini iyiuni inges emam nyetubokinio: nai inges ngini nyiyuni Inges etubokina sek, anera i nyiyiuna inges a Lokiro a Lokoku ka Akuj angolo dounopei.

Etube nai lo ebe, abu akica nakwap, ido tominas ngitunga akirionut akilo akica, anera i aroko ngiticisio kec."

Ekimar 21:8-9,

"Tolimok Ekapolon Moses tema, kitiyiau etorube a emun a ngolo ka akisorit, ido kikacak lopir, itunganan daadang ngini ekonyi emun, emaikina kingolia lotorube ngolo ke emun a ngol, ido eyiari itunganan ngin.

abu nai Musa kitiyau etorube a emun a eburonis, ido kikacak lopir; apaki daadang ngina ekonyia emun itunganan idio, engoliari itunganan ngin neni a emun a ngolo etiyaunitae ke eburonis, ido toyar."

Asir Israel asec. Eitana akisec totubokinae. Aso abu Akuj kicikak Moses akiwakin emun ngolo suwat lopir, ka inges ngini abu kingolik ayiai inges ayiunio anasecisia keng.

Emun ngolo suwat, ngolo ayiai lopir, isikwanitere inges ka asecit ngina a lomanikor ke Eden, neni amodikinia etiang Eva, inaki inges eseci. Itoodiarit asuwat ngina ka amaratoit etube, ikwapei ikianyunia iwon a nalitare a ngina etiyiaunitae kan amaratoit neni atacere aronis ngina ka asecit kan ainakinet ngina ewakinio nalitare. Ngina atubokinia Akuj Israel anguna a ngasecisia keng alorwa ke Eliya, abu inges togol akiru ido adis ngina ekoni akim abu kikoki amaratoit Tokona alotoma akisikwanikinet na ikianyuni iwon atemar ewoikinit emun ngolo alopir ngol akisec ngina adaun atubokin, anerai itiyiaunitae alotoma amaratoit, itoodi nen atemar adau etube adore nakisec. Anen nginitunganan daadang ngini ingolikini emun a lopir, ido tocamunite abongokinet keng, engaleuni itunganan ngin, anerai arai ngol etic ngolo ka akiteyario a ngina ke Ekapolon.

Emun ngolo a lopir erai akisikwaanet ngina a ngakiro anguna abunit Yesu akirikakin anakwap. Aponi kitaranae inges akuwan ikotere iwoki inges etube ka Akuj anguna a ngasecisia. Apetatait ngina ka alitare a ngina amuroere etiyiaunitae kan amaratoit ngina gogong. Itodiarit nen Imesek ngini aponi toarae eroko nyepetakina apetatait ngina ka akwap. Asir etube kedoiki inges apaki ngina arokor tar ngikasecak dang emam. Torauni akiteyario ibore jik ngini ke Ekapolon. Abu inges bon kipuda acuet ngina ke ebini ngina erai adedengu ngina ka anyunyura ka Akuj. Nganapito Keng dang aponi kiredae a ngaokot Keng a elope. Arira ngina ka akim ngina ke etube ka Akuj a ngina iyokino ka anyunyura ngina ka Akuj abu torau atiaketait Keng. Abu inges ngolo eyokino toriamu ngican anguna kec a ngulu pa eyokino.

"Iyookino Iyong, Okoe Imesek ka Akuj, anerai idau Iyong alakun isua a ngaokot kon a Elope."

"Aponi Inges towanae anguna a ngasecisia yok, akisiciano anguna ke ekisil yok ayiai tooma Keng, ido anguna a ngaruma Keng aponi ikitangalekin iwon." Adau Ekapolon akiwaakin egogos ngolo a ngasecisia yok daadang neni Keng. Abu inges toriamu ngican lopite ngolo pa ariamunitor sek idiotunganan daadang. Tar eroko emusalaba dang abu inges tobukorite ngakinyinyir nguna ekote ngaokot alotoma akekuwan, anguna ka akialolong a ngina a ngican angulu atupakinito ngaokot ngun. Apotu ngaokot nupei ngun totiakakinos anakepwa Keng. Luke 22:24,

"Ani keyiakaun inges nakialolong ngin abu kilip ejok noi: akitodol ngina ekokiniata ngakinyinyir Keng ngaokot nguna alalak edoete kwap nalup."

nai akolongit apei epote ngakejen nguna ikote amaratoit ngun akiwuo alotooma akwap, ido ebuni Inges araut ekatubon ngolo ka akwap a daadang, ka alotoma arakau elope ke etube ebuni inges atubokin ngitunga a etube a ngolo edolit. Ido emamukaun akiicor alotube angol. Mam dang epite ngolo ebukinor etube ngol. Emam dang aboliaboliatoi alotoma keng. Inges ngini nyiyokino erubakini ca erai ngini nyiyokino; inges ngini esilliana erubakini ca erae ngini esilliana. Inges jik ngolo Nyijulanakin ngol, nyebuni jik akijulakin anapaki a ngin, anerai emam nyikatokino inges kori nyikatokini nabo akijulakin. Epote ngakejen nguna ka amaratoit ngun akipudaar emoit. Epote akiranyun eketidinga a Kristo, etiang ka aputo keng ka nginibore daadang ngini etakadakinan anakonyen Keng. Ebuni Inges akiranyun ngatukon nguna a ekanisa nguna adaut akisitiyia Ekiro Keng amunaunia apirianut Keng ido ebuni Inges akiranyun tar eketidingan Kristo. Ngulu aronok daadang, ngulu daadang nyenupito atemar eyiai Akuj adio, ngulu imuriara alotoma ayenut atemar eyiai Akuj adio, ka ngulu itarauna ngitunga ka akwap a ngina tokona epoloe a na, ka ngulu engamanakin ngakirosia ka akwap nguna kitet, epote daadang ayiakaun nen. Ebuni Akitu, egeena, ka akipany ngina ka aliel dang eyiakaun nen. Kire epote ayiakaun. Anerai ngina ebunio inges eponio angaar Ngikitaboi. Erai nai nen apaki ngina epeleunio ekanisa ngolo jalam, ka ngapesur nguna banganotin. Ebuni Inges atiakan ngamesekin aneni a ngamee. Ikamari inges apukan ndina ebunio, anerai erai ngina Keng, ido epote ngalipio irwanikinitae ka ngalipio ngatomotomon ayiakaun ka Inges, ateran Keng, ngina ebunit akijaanakin inges. Akibuses! Okoe, erai torai napakana kori mam nabo. Tokiwa eroko nyelunyara apaki. Tokienyutu alotooma ngikatwak ido kiwara Akuj ikotere ikilelebio kan Ekuwuam Keng ani kemam ikibuci iyong akiyiar ngina emam nyedaun. Kitiyia ngun tokona eroko eyiai apaki.

4. Ekoni Eporoto Keng Eruye Ngolo Angakipi A Nguna Alalak

Tokona nyo mono ewoikinito ngakipi? Kiira nu alotoma Apukokino 17:15,

"Ngakipi nguna itee iyong,... erai ngitunga, ka ngasepico, ka ngibukui, ka ngangajepa."

Ekoni eporoto Keng erwor ngolo ka asepic a ngina alalan. Nyo nai ngin? Erai ngol etube. Anerai erai ngol erwor a ngiporotoi a ngasepico a ngikayenak. Ngulu apotu alotoma Ekuwuam ngolo Akuangan kiteyeniar neni a Kristo ka tolimonokis Eemut Keng. Ebuni nen araut akilerer ngina ka anyoun ke eporoto a

ngitunganan anapaki a ngina ka atubokino akitoron ngelokasecan daadang anguna pa abunio torimaria nguna eretakinitere inges. Epote ngiporotoi ngulu a ngikiakitono a ngulu kanikarei akupo noi ka tocayayete dang noi. Tar ngikalimonokinak dang ngulu eyiunak ngulu apotu tolimonokis apedor a Yesu ngina ikilakuni, ngulu apotu tolimonokis ebatisimu ngolo a ngakipi a Lokiro a Yesu, ngulu apotu tolimonokis nguna ka akilelebio a ngina a lotooma ka apedor ngina ke Ekuwam a ngolo Akuangan, ngulu apotu towaa ka Akirot akilo aminakin ngakecewat; erai ikes daadang eporoto ngolo a Yesu Kristo alotoma Ekuwam ngolo Akuangan, ameun alotooma nganyameta daadang. Yokana 17:20,

"Nyelipi ayong anguna alu bon, nai anguna angulu ekeyiunete ayong alotooma akitatam kec."

Ikatakis mono iyes akitam nguna a itunganan a ngini ikitukuriani epite ngolo eyiakar inges elosi atiyiaar kwap naguruwoc ngina apolon ngina cukul a? kiitu iyong tokona nguna ka akirurum a ngin, alosaa a ngolo edolokinio inges natubokino keng ngina a kire. Ido nguna a kire alopite a ngol ebunit akolongit ngina ke etube ngina eponiata ngiporotoi ngulu a ngasepico atubokin iyong anguna pa ibunio iyong kiiraria akiretakinio akitodol ngina alunyaror apaki. Tar alosaa alopei a lo eyiakai akigir ngatameta kon Anakuj. Aina, ideleete ngatemeta kus noi akilo epite ngolo a erwor kus. Ikwa Eparisayot ngolo angatarit ngakalalak ka akituk, tomam apupokin Ekapolon, abu etau Keng tomunaar ka torau ngolo aronon akitodol ngina alunyaror apaki, tar tokona epedori na araut anyaritoi kon ngina ka akiirar Akirot ido kijau Inges tar nakiyar ngina emam nyedaun. Ebuni apaki alunyar a neni kon apaki ngina idolokinio iyong akirurum ngina a ngitoilon a ngulu ke etube ka nginyas.

Iyanyut mono iyes epite ngolo eboboo ka topatana eruye ngolo a ngakipi a? amina ayong akikam ngikolia, amina ayong akiwarun ayong adiokiding ngina engangaatar ngakipi eleleete. Apedori ayong akinapakin ka akau ido atopupi ikes irworosi ekisil ka aleliano ka akimwonikina lotau kang. Alakara ayong anguna ayiakar ayong tooma nakibois ngina ka akiengun neni irworor eporoto ke Ekapolon ekisil, ikwa ngina itodiaritotor ngakipi nguna ka atiakakin. Epite ngolo erai atolakaratar iwon ngina ikiiraria iwon eporoto Keng ngolo ka amina, acok, ka arikio ta akidarit. Ka alotoma akolongit apei ikiponi iwon akiirar eporoto ngolo abobon ngol irworikini nabo, mere a lotube nai anakijaun iwon ngulu aponi ikisoni ngasecisia yok a ngaokot Keng, ngulu ayiakatar akiyar ngina elelebakatar Ekuwam, ka ngulu alosete alotoma Akirot. Nyo mono tokona erai tojokiar noi akilo akiirar ngasepico a ngiporotoi a ngulu ikijaunito ka ikirikaunito ngasepico ngun nguna apotu tonupa akitodol nakiyar ngina emam nyedaun. Okoe emam ibore ikwaanatar ngun. Ekelipit ebe, kiirasi etoil Keng ido nyitininika nabo ngitain kus, nai kijautu Inges ikwa Ekabaka kus.

Okoe kerai topedorete iyes akingolikin Inges. Arai ngakipi apotu tomunyasi akwap, nai arai nabo ngakipi nupei ngun apotu toyiut Noa ka toyiu akwap daadang anguna a Nua. Topupokisi eporoto Keng, ngiporotoi a ngiketiyiak Keng, ikwapei enyaratar nakiki ka nakiyar.

5. Nakan Keng Ngina A Loteten Ayiakasi Ngikacer Ngikanikarei.

"Atingit Inges anakan Keng a ngina a loteten ngikacer ngikanikarei." Tokona ikidau iwon ayenun alotooma ngulu cicik 20 apolou ngina a ngikacer. "Akimunono ngina a ngikacer a ngikanikarei erai ngimalaikan (ngikiakitono) ngulu a ngikanisae a ngikanikarei." Tokona nyikipedori iwon akitiyiaun adio bucaret anege alopite a edio a daadang, ikwapei eyiakar Inges ikilacanakini iwon apolou kec. Ngikacer ngulu kanikarei lu erai ngikiakitono lokanisae ngikanikarei ngulu atupakina. Mam nyenyaritae ikes a ngirorwa kec. Ameun alotooma anyamet ngina a Epeso akitodol nanyamet ngina a Laodekia na, abu ngolo kiakitono yau Akirot ngina ka akiyookino lotunga, tomam akikaruna ngina ka akiricit Akirot paka alotooma ngina turi daadang. Abu ngolo kiakitono kimiidikina Nakiro. Arai ikes ngulu ecasito alotoma akecekerarit akica ngina esiaanun ngin. Ngina eakaria anyamet adio aneni ka Akuj, enyakununuyete ngikiakitono Keng ngulu eyiunak ngul ngitunga nabo tooma Nakiro. Abunit agogongu kec aneni ke Ekapolon, ani kemam pa kepedorito ikes awoikin ngakikatanakinet nguna ationok. Angaleete ikes alotoma akidario Keng, aneraai amam ibore ngini apedori ajakar ikes anakan Keng, ka amam dang ibore ngini apedorit atiakar ikes anamina ka Akuj, ata bo kerai ibore edeke, ationis, akiler, eron, atum akiyar kori atwanare. Arai ikes ngulu ainakina kire neni Keng ido kidaritetei ka apedor a ngina ka agogongu Keng. Pa ekamunito ikes nguna ka akisicanio angina abunene neni kec kori nguna ke erasi, nai arai ainakin Akuj akibuses bon, aneraai ajokinit ikes ariamun ngican a nguna Keng. Ka alotooma akitalakar Inges a nguna ka akiteyiaro apotu ikes tonokete ka akica a ngina ka akiyar Keng ido kitodiut amina Keng, atitinyu, apatanu, atitinyikinit, akiyapara, ka akiyunit. Ido abu Akuj kitogogong ikes ka ainakin ikes etic ngaumonokineta, ngakitanyuneta, ka ngaumonokineta. Aponi kisiburae ikes anguna ka arakau ngibango, ka ngikebelibelok ngulu asegak . apotu ngatukon nguna a Ngikiristo kitorona ikes ido kirumae ikes ikwa ibore ngini ekianare, nai apotu ikes tosalakis erai ngulu etingito Akirot.

Tokona emam nyetiono akiwuo anguna ka akiric akitatam ngina a ngitunga. Epatana noi, aneraai eyiai Satan kau ngakiro ngun daadang. Nai erai nabo icebore araut ngolo iyookino Anakiro. Arai akuj ka abongun Nakiro ngin alopite a ngolo kolong ayiakar ameun alotooma Pentekost.

Alotooma apaki ngina nyelwana, abu ekile ece atolimok ayong tema ebe, erauni ekanisa ngolo a Roman Katolik iyokino anguna erakar inges ngolo enupit nguna enupit alotoma ngikaru ngul daadang, ido torubaki epoloe ka tomam akilocokin. Nyikote ngun nen jik. Ngolo kanisa daadang ngolo eyiai apukan kau keng, ka toyiakatar ekitatame keng ka alope ngina nyerai Akirot cut, ka amamukau akijaanakin ngina itogogongitoi ngina itilili Satan kitoporu, epedori alosit kingaren alopote keng. Mere epite ngolo erai kipimere ngolo. Erai kipimaki iyong igurup ngini cici ngin, ngulu atiakatiakao ngawat kec ngarwatin ngarei, kimasanakinetei longatunyo, kيسانitetei ka kirengitetei alopir alo tan lopir ngoloce, nai torubakinito ewuasi ka Akirot - tokona jik erai torai ngin Akuj. Epite ngolo kepedoritotor ikes abucunun alojie a ngolo ka akiyiu ido torubakinito elosete ngaren: ERAI ngin aumokinet.

Ido akitogogongio na nyerai a nguna a ngikiakitono bon a ngulu a ngikanisae a ngulu kanikarei bon. Eyiai ngolo kanupan ngolo iyookino daadang tooma nakan ka Akuj ido enakunit inges alotooma amina Keng ka apedor, ka ariamun akileleba ngina a ngajokisia anguna sek einakinit Akuj neni a ekanupan. Ibore ngini einakinit Akuj ekiakitono, kori epite ngolo isirerengio Inges ka isitiyiae dang ekiyakitono, erai akitaanyunet neni a ngikanupak a daadang a ngulu ka ajokis Keng ka akidario ka neni a ngimembae a DAADANG a ngulu erai akuwuan Keng. Amen.

6. Atum Ngina Ekwaka Ngiwaetin Daadang.

"Abu atum ngina akwaka ngiwaetin keng ngiarei tolongu a nakituk Keng." Alotooma Ngiburanian 4:12, "Anerai akirot ka Akuj erai ngina eyiai ka ngina ka apedor, nabo ekwana akilo atum ngina ekwaka ngiwaetin daadang, icumi akitodol akitiak akiyiar ke ekuwuam, ngakilenyet dang ka asumet, emisiihini ngatameta ka nguna elosikinit etau."

Abu atum ngina akwaka ngiwaetin ngiarei tolongu a nakituk Keng ngina erai AKIROT KA AKUJ. Apukokino 19:11-16,

"Tosodi abu oanyua adis engaara, ayiai angole ngina akuangan ekadokiton Keng enyaritae ngolo eyiunan ka ngolo iyokino, ido alotoma akiyokino etubokini ka itiji.

Ngakonyen Keng ekote arira ngina ka akim, eyiakasi ngibokoto ngulu alalak nakou Keng; ka eyiai inges ekiro ngolo igiritae ngolo emam itunganan eyeni mati inges bon.

Enapit elou ngolo irwasitae a ngaokot; enyaritae ekekiro Akirot ka Akuj.

Totupakis inges ngajoresio nguna a nadis, tonapito ngilowi ngulu delet, ngulu akwangak ido tosegak, todokito ngangolei nguna akwangak.

Elomuni atum ngina akwanan a nakituk Keng, ngina eramia inges ngibukui, ipukae inges ikes ke ebela a ngolo suwat; icakacakae inges acuet ngina a ngacwan a nguna ka adedengu a ngina ka anyunyura ka Akuj a ngina ka apedor a daadang.

Eyiai ekiro ngolo igiritae nanapito Keng ka namuro Keng ebe, EKABAKA A NGIKABAKAE, EKAPOLON A NGIKAPOLOK."

Yokana1:48,

"Tema Nasanael neni Keng ebe, ikokini Iyong ikiyenuni ayong ai? Tobongok Yesu tema neni keng ebe, eringa Pilipo nyenyarauna iyong, ngolopite iyikar iyong kwap ebobore, akaanyunit ayong iyong."

Ikes ngun. Ngina ebunio inges, ebuni Akirot ngin akitoron ngibukui daadang ka ngitunga daadang. Ka emamukaun ngini epedori awoikin ngun. Ebuni inges apukor daadang nguna keyia lotau ikwa ngina etiyiakinia inges neni a Nasanael. Ebuni Akirot ka Akuj akitodiun atemar ngae bo kebu kitiyiate acamit ka Akuj ka ngae pa kebu kitiyia. Ebuni inges akisilereun ngiticisio ngulu ka akimunono ngulu a nginitunganan a daadang ka apolou ngina a ngakiro a nguna kisitiyiaete inges ngun. Ebuni akitiak etau ngarwatin ngarei. Erai nguna ebala inges ngun alotoma Ngiromayon 2:3,

"Aa iyong itunganan ngini itubonokini ikes ngulu itiyiaenenete ngakiro ngun ido kitiyianenee iyong dang ngunapei, itami iyong atemar ipedori iyong akiku anatubokino ka Akuj a?"

Ido tolot nai ngaren alimor epite ngolo ebunio Akuj atubokin ngitunga. Inges ne alotooma 5 paka 17. Eponio atubokin etau ngolo ninik ngolo nyekiyenene. Eponio atubokin ngiticisio. Eponio atubokin nguna elosikinit etau alotoma akimunono. Emam nyeyiakaun akerar itunganan idio aneni ka Akuj; eponio atubokin daadang ka Akirot a ngin, mam ngini ebucar anen. Ikes ngulu apotu kiirasi ido nyiiyit dang eponio atubokin alotoma ngunapei apotu ikes kiirasi ngun. Ikes dang ngulu apotu kiengunito alotoma Akirot na ido tobasi ebe, ikinupit isua ido nyeyiara ikwapei eyiakar Akirot eponio atubokin. Ebuni ngina kimunono daadang apeleun kinga ido tocelunae alokidiana ngakais. Okoe, ikiponi nai iwon ayenun nguna ngorok. Emam akimunono adio ebucar ageun nganyameta daadang.

Nai iyenete mono iyes atemar eyiai Inges epukonori akimunono ngina eyiai lotai a ngikiliok ka ngaberu ananyamet a ngina ikiyiarua iwon tokona a? ngae mono ice arai kisilereu akimunono ngina ke etau mati Akirot? Alotoma Ngiburania 4:12,

"Anerai akirot ka Akuj erai ngina eyiari ka ngina ka apedor, nabo ekwana akilo atum ngina ekwaka ngiwaetin daadang, icumi akitodol akitiak akiyiar ka ekuwuam, ngakilenyet dang ka asumet, emisiikini ngatameta ka nguna elosikinit etau."

Erai Akirot. Eyiai inges akitiyia etic ngolo sek eyiakunitere Inges, anerailelebakatar inges (Akirot) apedor. Erai inges Ekuwuam ngolopei ayiai neni a Yesu (Akirot) ngolo tokona eyiai alorwa a lupei alu lokanisa ananyamet a ngina ka awasia a na ikwa akitaanyunet ngina ka awasia kikatokinite akigang ngitunga alotube, aneraikes ngulu engerete Inges (Akirot) adaut tokona aponare lotube, kibubukinit inges nabo. Ngiburania 6:6,

"Nyepedorete nabo akiteteunio ekau erai kibusokin aneni a ngun, aneraie bubukis nabo Lokoku ka Akuj anguna kec, esiruma dang ngileec ka akilerer."

Ebala Paulo ebe, abu Akirot bu ka apedor ka eporoto. Itodiarit Akirot alope ngina elimonokinio ngun. Ikwa arira, atum ngina ikitubi abu toloma tooma etau a itunganan, alopite a ngolo eyiakar ekileng a edokito ngolo eyengari ngidekesio ido tolacaki ngienan. Neni daadang aloseneneete ngikanupak ngul, "Apotu toloto tolimonokinete Eemut (Akirot) ido abu Akuj kitogogong Akirot ngin a ngakitaanyuneta a nguna atupakinito." Aponi kitangaleunoi ngikadiakak, aponi kiritarae ngikuwuamin ngulu aronok, ido apotu ikes kirworikis a ngangajepa a nguna kitet. Arai ngin Akirot eyiai lotic. Emam nyikaruna Akirot ngin a nakituka a ngikiristo a ngulu iyunito. Ka ananyamet a ngina ka awasia a na eyiai inges erai ngina agogongiar ka topoloorite dang akilo ngina sek ayiakar alotoma ateran ngina a kire ngina ka Akirot. Okoe, isipan ngini cici, iyes ngulu ipeipeyanito ngul, totinga Akirot kojokan, kileleba ngakituka kus ka ngitai kus ka Akirot a ngin, ido akolongit apei ebuni Akuj ainakin iyes Apukan.

7. Ekoni Ereet Keng Akolong.

"Ekoni ereet keng ngolo ka akolong a ngina ecai alotooma agogongu keng."

Matayo 17:1-13,

"Ekau ngirwa ngikanikapei yaa Yesu Petero, Yakobo ka Yokana lokatokeng, kitodoka ikes lomoru ngolo aoyian."

Kilocokin Inges alokingaren kec, tocau ereet Keng ikwa akolong, ka nganapito Keng tokwangiata ikwa akica."

Totakanu neni Keng Musa ka Eliya, kirworos ka Inges."

Tosodi tema Petero neni a Yesu ebe, Ekapolon, ejok isua ayiaut ne. ani kicamit iyong adukokini ayong ngitogoi ngiuni ne, epei ngolo kon epei ngolo a Musa ka epei ngolo ke Eliya."

Ani eringa inges irworo, kiteriboyo ikes edou ngolo amilimili, bu etoil alodou tema ebe, Logo inges Lokoku Kang ngolo minat, ngolo alelianikinit ayong; kiirasi Inges ngolopite eirariata ngikaswomak, toramakinis kwap, tokuriakiata noi."

Bu Yesu totap ikes tema ebe, tonyoutu; nyikuriakiata. Ani ikeunete ngakonye kec, nyeanyut idio tunganan mati Yesu bon."

Ngolopite adokuniata ikes alomoru, kicik Yesu ikes ebe, nyilimokis itunganan atakanikinet na, akitodol neni iteyiarunere Lokoku a itunganan a lokatwak."

Kingita ngikaswomak yesu ebe, kanukiro nai ebalatar ngikegirak ebe, ejokinit Eliya abunore mono?"

Tobongok yesu ikes ebe, kire ebuni Eliya akitemonokin ngiboro daadang."

Nai akalimokini ayong iyes ebe, adau Eliya abunore sek, nai apotu ikes nyeanyut inges, nai apotu ikes kitiyakis neni keng daadang nguna acamito. @@Ikwanginapei kwangin Lokoku a itunganan dang eriamuni ngincan anakan kec."

Tosodete ngikaswomak toyenut atemar irworo inges neni kec a nguna a yokana a Ekebatsan."

Nai alotooma Matayo 16:28, ekingaren a Matayo 17:1-13, abala Yesu,

"Eyiakasi ngice ngulu ewaasi a ne, ngulu nyiirete atwanare, eroko nyingolikina ikes Lokoku a itunganan ebuni a Lobuku Keng."

Ido apotu ngikasiomak ngiuni ngul kingolikis jik ngun - epite ngolo eyiakaunor abunore Keng ngina a ngarei. Apotu ikes kingolikis Inges ilocokin ka ama alokidiana emoru. Acayete nganapito Keng kia: acai ereet Keng dang ikwa ngina ecaya akolong kiding apaaran. Ido alosaa a ngolo apeleunio Inges, ayiakasi Moses ka Eliya ewaasi alosepion Keng. Erai ngol jik epite ngolo ebongunio Inges nabo. Kire ebeit mono Eliya abunore ido kibekek ngitai a ngidwe (ateran) kinyaka kau nakitatam ngina ata papa kec a ngulu erai ngikiakia. Malaki 4:5-6,

"Kiirasi eakiuni ayong ekadwaran Eliya neni kus eringa nyedolo akolongit ngina ke Ekapolon, akolongit ngina apolon noi ngina a nginyas.

Ibelekini inges ngitai a ngikaurunak tomaikinos ka ngidwe kec ka ibelekini inges ngitain a ngidwe tomaikinos ka ngikaurunak, ani kemam, abuni ayong amunyar iyas anakwap kus a ngilam."

Adau akwap ngina a Israel abongokin nabo araun ebuku. Eyiai inges tokona ewoi toyiakatar dang ngasigaria keng, asigar ngina elosi ananam, epite ngolo kiakianaret ngabaruwuae kec, amendera, ka daadang nguna sek eyiakasi tooma ebuku. Nai eroko nyitodolikino Akigiret ngina ebala ebe, "...kori idounio mono ebuku alotoma akolongit apei a?" Isaya 66:8. Ebunit apaaran ngin atipei. Adau ekitoe ngolo ke ebobore akilijaun. Eyiakasi Ngisirael idarito kona Emeseya. Etamito ikes atemar ebunit ido atamit kec ngin elosi akitodolikin. Eponio auruun Israel nabo alokuwuam alotooma akolongit apei, anerai akica keng ka akiyar keng elosio apukokin inges.

Apukokino 21:23,

"Nyiitani ere akolong kori elap acaikin inges: anerai inwakuni asir ka Akuj inges, etaa Keng dang inges imesek."

Erai ne Yerusalem ngolo kitete. Ebuni imesek ayiakau lotaun ngol, ido anguna ka ayiakauna Keng, emamukaun akica ace ngina iitanio. Emam nyelomuni akolong ido tocaik nen, anerai erai inges elope akolong ka akica dang. Ngibukui dang ngulu epote neni Keng epote alosit anakica Keng. Nyilakara mono iyas anguna ikidolokinio iwon apaaran ngi a? abu Yokana kingolik akolongit ngin ebunit. Kire jik, Ekapolon Yesu, bua atipei!

Malaki 4:1-3,

"Ebala Ekapolon ngolo etiron ebe, kiirasi ebunit akolongit ngina eriraa akim ikoni ngina ke ekitet, akolongit ngina icunyarere daadang ngulu eturok ka ngulu itiyiaete aronis, mam ikes ipei dang ngini idongi nai iyas ngulu itopoloorito Ekiro Kang elomuni apedor Kang ngina ayiunan ikoni akolong, ido bu apedor neni kus ikoni ngikoi ngulu ka akolong, ikitangaleu iyas.

Iruwurosi iyas ngulu ilacakina ngulu ilakara ikwa ngimanang ngulu engaaritae ananak akolongit ngina etiyiakinia ayong ngun ilounete iyas ngulu itiyiaete aronis ipudaarete iyas ikes ikwa apuwa ngina eyiai kwap ngamejen kus.

Anakolongit a ngina etiyiakinia ayong nu, adau Ekapolon ngolo a ngajorei erwor ngun."

Inges ngol nabo. AKOLONG ngina ecai alotooma agogongu keng daadang. Okoe, agogongu ngina a Lokoku ka Akuj ecai alokiding ngicoge ngulu a egolit a ngulu kanikarei ngulu a ngitaae. Inges ngolo ewoi ngol, ekatubon, Inges ngolo abu toriamu ngican ka totwan dang a nguna yok. Abu inges elope kiwok etube ngolo ka Akuj daadang. Abu inges kipuda acuet ngina a ngacwan a ngina erai arienyao ka anyunyura ngina ka Akuj bon. Ikwapei ikidaunia iwon alimun, ikokini eporoto keng a neni ke ekasecan eruye ngolo a ngakipi alotoma aguruwoc ngina cukul noi ka eruye a ngikaguraguruae a ngulu ka anam ngulu icuruno atwanikin lokipetetio ka anam ngulu ileleba ngamoru. Nai neni a ekakwang, ikokini eporoto Keng aeo ngina abobon ngina a ngakipi a nguna apatanak apaki ngina iperio iyong alodiyete kec iengunit, kimwonikina alotoma Kristo. Ikicaikinit inges iwon ka akica a ngina a ngikoi ka akolong a ngulu ka amina tobala, "Nyikuriaketa, arai ayong ngolo keyiai, ka ngolo eyiai, ka ngolo ebunit; arai ayong Akuj ngina Etiron. Mame nabo Akuj ace alokau kang. Arai ayong Alpa ka Omega, ngolo erai ibore DAADANG." Erai Inges Aturot Ngina Ka Akadipaalat, Etop Ngolo Ecai Ngolo Ka Ataparacu. Inges Erai Ngolo Ebusan A Lotau Kang Akilo Ngalipio Ngatomon. Ee, eyiai akolongit ngin apeleun, ido ebuni akolong ngina ka akiyokino alomun ka angaleu dang eyiai nabebenuk Keng.

KRISTO NGOLO ELOUNAN

Apukokino 1:17-18,

"Nginapei engolikinia ayong Inges, abu oramakin nakejen Keng ekoki itunganan ngini atwan. Abu nai Inges kidokok akan keng ngina a loteten kidiana kang, tema nenikang, "Nyikurianiar! Arai ayong ngolo engarenon ka ngolo esidion: arai ayong ngolo ayiari;

abu ayong otwana, nai tokona ayiari ngikaru ka ngikaru, Amen; ido ayiakatar ngilaceta

ngulu ke egeana ka ngulu ka atwanare."

Emam itunganan idio adaadang ngini epedori atitinyikin agogongu ngina ka akitapoet a ngin, alotooma akileleba keng. Abu agogongu keng todaun jik, abu Yokana todo nakejen Keng ikwa ngina ketwana. Nai abu akan ke Ekapolon alotooma amina Keng totap inges, ido tolimoki inges eporoto ngolo ka arerengu tema, "Nyikurian. Tocoite ikurianiar. Arai ayong ngolo esiaunan ka ngolo esidion. Ayong ngolo ayiari, ngolo kolong atwanit; ido toanyu, ayiari ayong tokona akiyiar ngina nyesaluni." Nyo nai erai tokerae? Etube ngolo abu todoik Inges alomusalaba, ka analiel, ka ngina adokaria inges, arai anguna yok. Abu Inges todang ngaporesi nguna ka asecit ido emam tokona atubokino a neni kec a ngulu eyiakasi tooma Kristo Yesu. Toanyu nguna a kire ebe, erai "Ekawoikiniton" yok "Ekatubon yok." Irotarit Inges ngiticisio ngiarei ngulu ka arakau "Ekawoikiniton" ka "Ekatubon" anguna erakar Inges ekatubon, inges atemar "irikakina ekes" - edauna cut. Emam tokona atubokino. Nyo bo ebeitor ekanisa tokurianiar? ani kiikinet abu inges nyitodolik alokingaren yok? Nyo ebeitor inges akurianit akisicanio ngina ka atwanare? Adaun akiloun ngun daadang. Eyiai ekelounan ngolo agogongon ne. eyiai ne ngolo abu kilou ngakwapin nguna arei; akwap ngina etakani na, ka ngina nyetakani. Mere ikwa Alekisa, ngolo abu kilou akwap daadang torai ngikaru keng ngatomoniuni ka ngiuni, ido nyeyenu nabo erot ece ngolo kiyiatakinet akiloun keng, angun abu inges totwan erai ngolo esecit ka akiyiar eyiare ngolo ka akigur ngitunga. Mere ikwa Napolion, ngolo abu kilou Yurup daadang nai ekau aponi kilounae inges anakibois a ngina enyaritae watalu ido aponi tomekinae Elba, abu inges kiitu anen atemar kedaun kolong sek akiloun inges. Nai emam ibore ngini ilouni Kristo. Inges ngolo abu todoku ngol, inges tokona adoka kidiama daadang ido adaun ainakin inges ekiro ngolo eyiai kidiama ngirorwa daadang. Ee, abu Inges kilou atwanare, egeana, ka alial, ido etingit kona ngilaceta. Ibore ngini alacaki Inges erauni ibore ngin ngini elacakina kire, ka ibore ngini eeni Inges eenen kire. Emam akijulakin idiobore a nen. Emame ekelounan edio abu toyiakaun ekingaren Keng, ka emam dang ngolo etupakini Inges. Inges bon erai Ekalakunan, ekayiunan. Erai Inges Akuj apei BON: "Ekapolon Yesu Kristo" Inges Ekiro Keng.

"Nyikuriniar, Yokana. Nyikurianiar, isipan ngini cici. Ipote iyes akirum ibore daadang ngini ayikatar ayong. Apedor Kang daadang erai ngina kus. Agogongu Kang daadang erai ngina kus ikwapei ayiakar ayong awuoi alokiding kus. Nyabunit ayong ayiaun akurianu ka ngikarun, nai amina, atitinyu ka akitepedor iyes. Akainakin ayong apedor daadang ido erai inges ngina kisitiyia kus. Tolimu iyong Akiror ido etodolikini Ayong. Erai ngin Akitutuket Kang ido emam nyekuruwor jik."

NGIKACER NGIKANIKAREI KA NGICOGE A NGITAAI

Apukokino 1:20,

"Akimunono ngina a ngikacer a ngulu ibu iyong kingolik anakan kang a ngina aloteten, ka ngicoge ngulu a ngitaa a ngikanikarei. Erai ngikacer ngulu kanikarei ngimalaikan (ngikiakitono) ngulu a ngikanisai a ngikanikarei: ka ngicoge ngulu a ngitaae a ngikanikarei ngulu ibu iyong kingolik erai ngikanisae ngikanikarei."

Ikidau iwon aripun akiyookino ngina ka akimunono angina a ngakiro a nguna arei a nu. Okoe, eroko iwon nyepukoro ayenun atemar atangae bo ngikiakitono ngulu kanikarei lu, nai alotoma akingarakinat ngina ka Akuj ikipedori ido ebuni akimunono ngin akirikakin. Ikiyeni iwon nganyameta nguna kanikarei ngun. Igirakinitae ikes tooma Nakiror, ido ikiponi iwon atingiyianar ikes a ngapeipei akitodol nanyamet ngina ka awasia ngina tokona ikiyiar ia iwon na.

Nai kingolik iyong alotooma agolokinet ngina a engaet a lo, kingolik iyong Inges anen ewuoi alokiding ngawoeta nguna itiyiaunitae ke egolit ido totingite anakan Keng a ngina aloteten ngikacer ngikanikarei. Okoe, erai ibore ngini etubulon akingolikin Inges ewoi anen alotoma apedor Keng daadang ngina ka Akujuwanut Keng. Erai Inges ekatubon, esacardoti, ekabaka, egole, imesek, engatuny, Alpa ka Omega, akisiakinet ka asalunet, papa, Lokoku, Ekuwuam ngolo Akuangan, inges ngolo keyiai, ngolo eyiai, ka ngolo ebunit, Akuj ngina etiron, ngolo erai NGINIBORE DAADANG. Inges ngol anen, ekageunan ka ekerikakinan. Itemokino imesek ngin! Abu inges kitogogong akitemokino Keng angina abunio Inges elope togielu akiteyiaro yok. Tokona ewuoi Inges alotoma apedor Keng ka akibuses Keng a daadang ka ngiboro daadang ngulu ewaakinitae nakan Keng ikwa ekatubon.

Ee, Inges ngolo ewuoi alokiding ngawoeta, ka ngikacer eyiakasi nakan Keng. Erai akuwuar anera erai tooma akuwuar isitiyiaere iwon ngitaa anguna ka akica, ka erai dang ngin apaki ngina ingolikinere iwon ngikacer ecayete ka kikobunito akica ngin anakolong. Ido iriono akwap. Elosi ekanisa ka akiyiuun alotoma akirionut. Abu Ekapolon keng kimiek akwap na nai eroko Ekuwuam ngolo Akuangan ecai alotoma ekanisa, tocaikinite akwap ngina mojong ngina ilamitae anguna ka asecit. Ka ipotunito ngikacer ngul akica Keng. Akica ngina eyiakatar ikes ngin erai akica Keng. Epite kona ngolo irionia akwap - epite ngolo elilimio alotoma Lokuwuam. Nai apaki ngina ebunio Inges kiding keng torauni ekanisa ngolo eyiakatar akica ka amwanis dang, ka toriamuni ekanisa apedor aneni Keng ngina kitiyiaet ngiboro ngulu etiyiae inges dang.

Okoe, epite ngolo ikiitanitor iwon dang agipar Inges ikwa Yokana. Ka ekabila a ngitunga ali ebeit iwon ekote, apaki ngina ikiponia iwon akiwuo alongaren Keng!

Arai keroko iyong nyipotokina akiyar kon neni Keng, ipedori iyong tokona akibelesin etau kon neni ka Akuj esaa lopei lo, ido toriedik kwap aneni daadang iyiai iyong, ido kingit Inges akisoniyo ngina a ngasecisia kon, ido kipotok akiyar kon neni Keng. Ikotere ikigeuni daadang kaapei Alomar tooma nanyameta nguna kanikarei; ikwa ngina ikilosio iwon akitiyia ngun, elipit ayong ebe, kingarak Akuj eketiyian keng ngolo emam adio gogongu eyiakatar, ikisileerek iyes Akirot Keng.

www.messagehub.info

Ngalimonokineta nguna a
William Marrion Buranam
"...alorua angulu ke etoil..." Apuk. 10:7